

Výrazný vliv na úspěšnost dětí v dalším vzdělávání mají dovednosti, které předcházejí čtení a psaní. Byl zaznamenán mírný pokles práce s textem, práce se zdroji a vyhledáváním informací, a to o 4,8 % na 50,3 %. Děti měly sice neomezený přístup ke knihám a encyklopediím, často o ně projevovaly přirozený zájem (91,3 %), ale k samostatnému vyhledávání informací nebyly PP dostatečně stimulovány. Příležitost k využití vyhledaných informací měly děti v 51,1 % případů, obdobně jako v předchozích letech. Ukázalo se, že stále více dětí projevovalo zájem o písmena a umělo je rozlišovat (94,1 %), děti nejstarší věkové skupiny uměly poznat a napsat své jméno.

Ze sledování vzdělávacího procesu však často vyplynulo, že pedagogičtí pracovníci by měli věnovat mnohem více pozornosti rozvoji receptivních jazykových dovedností, zejména vnímání a porozumění vylechnutého textu. Další problematickou oblastí, které by měla být věnována větší pozornost, je rozvoj jazykových dovedností produktivních – tzn. správná výslovnost, celkový mluvený projev a vyjadřování ve větách. Nedostatečná péče v této oblasti může v pozdějším věku dítěte negativně ovlivňovat průběh a výsledky školní docházky.

Tabulka 4

Předčtenářská dovednost (údaje v %)

Sledovaný jev	2011/2012	2012/2013	Trend
Práce dětí se zdroji, vyhledávání informací	46,5	50,3	+
Příležitost k využití vyhledaných informací	48,4	51,1	+
Příležitosti pro seznamování se s místní kulturou	62,3	67,2	+

Stejně jako v předchozím školním roce, kdy ČŠI upozorňovala na nízké zastoupení aktivit, které podporují předmatematickou gramotnost, byla této oblasti i ve školním roce 2012/2013 věnována v průběhu vzdělávání poměrně malá pozornost.

Tabulka ukazuje, že práci s číslicemi a symboly ČŠI zaznamenala v 57,6 % hospitací, geometrické znázorňování a práce s modely se objevovaly ještě méně, a to v 47,8 %. Výsledky vzdělávání v některých ukazatelích byly ČŠI hodnoceny jako průměrné až nadprůměrné. Většina 5–6letých dětí se dokázala orientovat v elementárním počtu do 10 (97,6 %), dokázala řešit jednoduché problémy i konkrétní úlohy (88,7 %). Děti v těchto ukazatelích převážně dosahovaly požadovaných výstupů, k nimž byly vedeny spíše tradičními postupy a pomůckami. Při hospitacích však bylo zjištěno, že pedagogičtí pracovníci nevytvářeli vždy v dostatečné míře představu dítěte o čísle. Například při počtu různých předmětů nebo při porovnávání. Stejně jako v předcházejícím školním roce bylo při hospitacích zaznamenáno velmi nízké zastoupení názorně-demonstračních metod. Tato skutečnost se projevila zejména při práci s modely. Pedagogičtí pracovníci se velmi často zaměřovali na pojmenování geometrických tvarů, ale již nevedli děti k rozlišování tvarů podobných předmětů zrakem či hmatem, porovnávání tvarově odlišných předmětů apod.

Tabulka 5

Předmatematická gramotnost (údaje v %)

Sledovaný jev	2011/2012	2012/2013	Trend
Práce s číslicemi a symboly	52,0	57,6	+
Geometrické znázorňování, práce s modely	42,5	47,8	+
Činnosti související s rozvojem finanční gramotnosti*	x	13,5	x

* Finanční gramotnost byla zjišťována nově teprve od školního roku 2012/2013.

V letošním školním roce ČŠI nově sledovala, zda školy zařazují činnosti související s rozvojem finanční gramotnosti, a zjistila, že 86,5 % MŠ prozatím nevěnovalo tomuto tématu žádnou pozornost. Toto zjištění může souviset s absencí vzdělávacích seminářů pro